

OZVENA ZAPADU

(ECHO OF THE WEST)

ZABAVNY : TYDENNIK

PUBLISHED WEEKLY

Vychází každou středu. Published Wednesday

Vydavatelé : Publishers
OVARKA BROTHERS, CLARKSON, NEB.

Předplatná na rok \$1.00 Subscription \$1.00

Adresa redakce:
OVARKA BROS., CLARKSON, NEB.

Zdražování papíru.

Jakkoliv všechny předměty denní spotřeby stoupají, vytvářejí v ceně již od mnoha let, a zvláště za posledních dva roky následkem války tempem tak rapidním, že zdražení požívatin obnášelo na př. za poslední rok plných dvacet pět procent, málo co vzbudilo mezi naší českou kolonií takový poprask, jako zdražení časopisů. Je jistě lichotivým vysvětlením pro náš národ, že časopis se nám tak důležitým stal a potřebou každého denního života, aby každý jednotlivec měl životní zájem na jeho ceně za časopis přestal být luxusem a stal se nutnou denní potřebou; ale jeví zároveň značnou míru nepochopení a nelogičnosti ten fakt, že zdražení časopisů považuje se u mnohých za ziskové vykořisťování poměrů, místo aby se vážilo, že se jedná o čistě nutnou opatření k zachránění listu. Mnozí čtenáři kteří byli dlouhá léta zvyklí, platit stejnou cenu za svojí denní četbu, ustálili si snad již to přesvědčení, že oněch deset centů týdně za časopis jest institucí tak škálopevnou, nepodléhající změnám, jako vycházení slunce.

Zdražení papíru postihlo odběratelé českých časopisů ve všech amerických městech, a odběratelé periodických listů bez rozdílu jazyka vůbec. Vydavatelé hledají olupovic různým způsobem. Někde byly zdraženy časopisy v drobném prodeji a zvýšeno předplatné. Jinde jako v New Yorku zredukován byl počet stránek. Některé listy jako "Osvěta Americká" přestaly vůbec vycházeti. Jiné časopisy nejen byly zredukovány v objemu, ale byly k tomu ještě také zdraženy. Soudný člověk musí si uvědomiti, že není možno, aby časopisy byly jediným zbožím na trhu, které by mohlo uniknouti této klesající nákupní hodnotě peněz; hospodyňka která dnes žádá a dostává za hadry a starý papír dvakrát až třikrát tolik, jako dříve, musí si říci, že toto zdražení materialu na papír, které jí při naší výhodě, musí škoditi straně druhé, která papír konsumuje.

Ale veřejnost namnoze zapomíná, že hadry a dřevovina nejsou jediným materialem, jeho se k výrobě papíru potřebuje. Málomocní vědí, že výroba papíru jest s většinou částí složitý chemický proces. Kvalita a barva papíru záleží na kyselinách a anilínových produktech. A právě ty nejněžnější a nejvíce potřebované chemikálie stoupají nesmírně v ceně od té doby, co dovoz z Německa byl zastaven a domácí zásoby vyčerpány. Kasein, ledek a potaž byly zdraženy od propuknutí války o 300 procent. Obvyčejné modřidlo na bílení papíru, jež stálo dříve jeden a čtvrt centu libra, stojí nyní 7c, a ani za tuto cenu ho nelze dostat dostatek. Ale jsou to hlavně anilínové barvy, které vykazují neuvěřitelné stoupaní. Barviva která byla prodávána dříve za 40c libra, stojí nyní až \$40.00 stejně množství a ani za tuto neuvěřitelně vysokou cenu nejsou k dostání.

Jestliže si des čtenáři stěžují na zdražení novin, neměli by zapomínati že vydavatelé musí platit za material, nejen daleko více než-li jim zdražení nahradí, ale jsou dokonce v obavách, že ani za tuto vyšší cenu nebudou s to dostatečnou zásobu papíru jim opatřiti. I kdyby americká chemikální industrie, která díky válečným objednávkám, vykazuje velký rozmach vzrostla tak dalece, aby se mohla postarati o chemikálie pro výrobu

bu novinářského papíru, hlavní material, vhodné dříví, bude nadále scházeti. Až dosud dovážena byla veškerá zásoba dřevoviny k výrobě papíru v Americe z Norska, které má veliké smrkové borové a javorové lesy, kteréžto dříví, hodí se nejlépe k zpracování na dřevěnou kaši. Ve Spojených Státech není lesů, které by dodávaly dříví, k výrobě papíru se hodící. Na Alasee jsou sice rozsáhlé lesy, které obsahují nepřehrané množství znamenitého materialu k výrobě papíru, ale naskytují se přirozené překážky, které znemožňují vykořisťování těchto zdrojů. Obtíž spočívá hlavně ve dlouhé dopravě, která by zvýšila značně cenu materialu. Kapitalisti se rovněž obávají, že po skončení války nechtělo by opět tento průmysl Norsko, mající hojnosti vodních proudů, jež množuje snadnou dopravu dříví až takřka do přístavu, a poskytují zároveň lacinou hnačí sílu pro stroje k výrobě dřevoviny. Pak by ovšem investice, uložené v papírůch na Alajsee, byl prakticky vyhozen. Odsud nelze totiž očekávati úlevy. Jedině tedy skončení války může přinést snížení cen. Mluví o nutnosti zákazu na vývoz dříví ze Spojených Států, jakožto o prostředku k zastavení stoupaní cen papíru, nemá smyslu, to dávodit, jež jsme výše naznačili, totiž že dříví z Amerických lesů nikdy nesloužilo a nemůže sloužiti k výrobě dřevoviny.

Soudný čtenář vezme jistě na vědomí s jakým sebezapřením a s jakou ztrátou pracujeme ve vydávání listu našeho, ale doufáme že když každý vyrovná s námi své účty, že překážeme tuto krisi bez zdražování předplatného. Pro to hledte správně platit a tak budete nám částečně nápomoeni v naší ztrátě.

Zašlete nám jména vašich sousedů a mi jim zašleme číslo tohoto časopisu na ukázkou.

DOPISY

HUNTER, OKLAHOMA.

Čtená redakce, musím se také na Vás trochu podívat a jestli chcete tedy také trochu pozlobit s tímto dopisem. Nerada někoho zlobím, ale tak se mi zdá, že vy si to tentokrát zasloužíte, neboť jste mně zapoměli poslati noviny na datum 24ho minulého měsíce a v tom spočívá to zlobení abyste máte-li je tam po ruce pěkně zaslali. Třeba mi jich, neboť nechci mítí postupně čtení roztrženo. (Poz. red.: Zasláme je dnes, totiž dnes je zde máte, ano?) — Nového mohu napsati jen že zde máme velké sucho, tak, že nemohou naši oráčci ani pluhu dostat do země. Z té příčiny většina zdejších farmerů používá "disků". Celkem letošní rok nebyl valný, neboť se to farmerům tak pěkně nepočítalo jak by vlastně chtěli počítat. Nyní se nám trochu ochladilo, ale nemamoklo nie. — Ráda si přečtu dopisy v těchto novinách. Již několikrát chtěla jsem něco napsati ale nikdy jsem se k tomu odhodlati nemohla. Nejraději přečítám ty dopisy páni "velečtených bečláků. Nu nemyslete, jsem již stará, ale vzor tomu se mezi bečláky ráda podívám v těch dopisech. Až zase budeme vědět nějakého nového odběratele pro vás ihned Vám sdělím.

Frank a Anna Selix.

Evropská válka která ožebračuje národy, sáhla pryč do kapes také některým panovníkům.

Počítá se že německý císař ztratil již od té doby, co roztrhal častot jmenovaný cír papíru, 25.000.000 dolarů. Vzdor tomu Vilem ještě na mizině není. Jeho velitelé osobní jmění, které má v královských státech, lesích a pozemcích odhaduje se přibližně na sto milionů dolarů. Ale německý císař není nejbohatším panovníkem na světě. Tato šest vyhrazena je rus-

kému círovi. Soukromý majetek círské rodiny, vynáší asi deset milionů ročně, vedle toho má od státu stejný plat a dále má mnoho peněz uloženo ve výnosných podnikcích za hranicemi. Celkový příjem jeho, k němuž přispívají i ve dlejší příplatky od státu a jiné, činí 40 milionů ročně. Odpočítá-li se z toho co vydá na vydržování velkoknížat a jiné účele, zbude mu pro jeho vlastní účele asi 25 milionů dolarů ročně. Šťastný to člověk tento přijde si bezmála na polovinu toho, co viděla ročně náš americký John D. Rockefeller! Turecký sultán dostává ročně 7.500.000 někdy také mu stát zůstane dlužen, podle toho jak finanční ministr hospodari. Jeho předchůdce Abdul Hamid, neměl žádného platu. Jemu náležela státní pokladna celá a bral si z ní co mu bylo líbo. Anglický král dostává od státu 2.350.000, ale tři čtvrtiny z toho padnou na členy královské rodiny a jiné účele. Má však příjmy se soukromého královského majetku. Rakouský císař dostává patnáct milionů korun od Předlitavska, kde jest císařem a dalších patnáct milionů jako král uherský. Není pochybnosti že válka tato udělá jim všem v rozpočtu tomto podstatné změny.

Žádné vládní kolký na úřední listiny a noty.

Od minulé soboty není třeba dávatí žádných vládních válečných kolků na úřední listiny, kosmetické i toaletní předměty, žvýkačí gumu, telefonní zprávy a telegramy. Bylo tak oznámeno kolektoru vnitrozemních daní, jenž uvědomen že škála A a B ze zvláštního daňového zákona pozbývají platnosti. Škala A obsahuje všechny dokumenty, jako bondy, akcie v korporacích, inkorporační listiny noty na peníze, stvrzenky na zboží drahou zasláné, tržní smlouvy, pojištění proti ohni, telefonní zprávy, telegramy, listky do Pulmanových vozů, atd. Škala B zahr-

nuje voňavky, toaletní potřeby prášky, mýdla a žvýkačí gumu. Závody jež mají zásobu vnitrozemských kolků, mohou je vyměnití v úřadovnách kolektorů vnitrozemských daní za peníze.

Smlouva na ochranu stěhovavého ptactva, uzavřená mezi Spojenými Státy a Kanadou, jest první svého druhu.

Dva národové, z nichž jeden je zapleten do veliké války, a druhý stojí před stem spleťtých problémů, najdou tilok času, aby mohli ujednatí smlouvu na ochranu ptáků, přelétajících z jedné z těch zemí do druhé; a nad to ty vlády jednaly beze všeho přímého obchodního nátlaku. — Byl to skvělý výkon, a kromě toho je to praktické. Lidé si právě počíná-

jí uvědomovati skutečnou a pravou povahu svého postavení na naší planetě. Na zemi jest mezi lidskými bytostmi a hmyzem veden stálý boj o vládu nad ní. Ptáci jsou v této válce nejlepšími spojenci lidí, ale ačkoli bez jejich pomoci výsledek zápasu toho jest pochybným, přece jsme tyto své opeřené přátele zabíjeli smahem a ve velkém, a nazývali jsme to "sportem." Kongres, jenž přijal Underwoodův zákon, beroucí stěhovavé ptactvo ve spolkovou ochranu, administrace, která o smlouvu, právě uzavřenou, vyjednávala, zasloužily si díky každého myslícího Američana.

Nový čtyřkoňský gasolinový hybostroj na prodej. Hlaste se v tiskárně.

Potěšující zpráva.

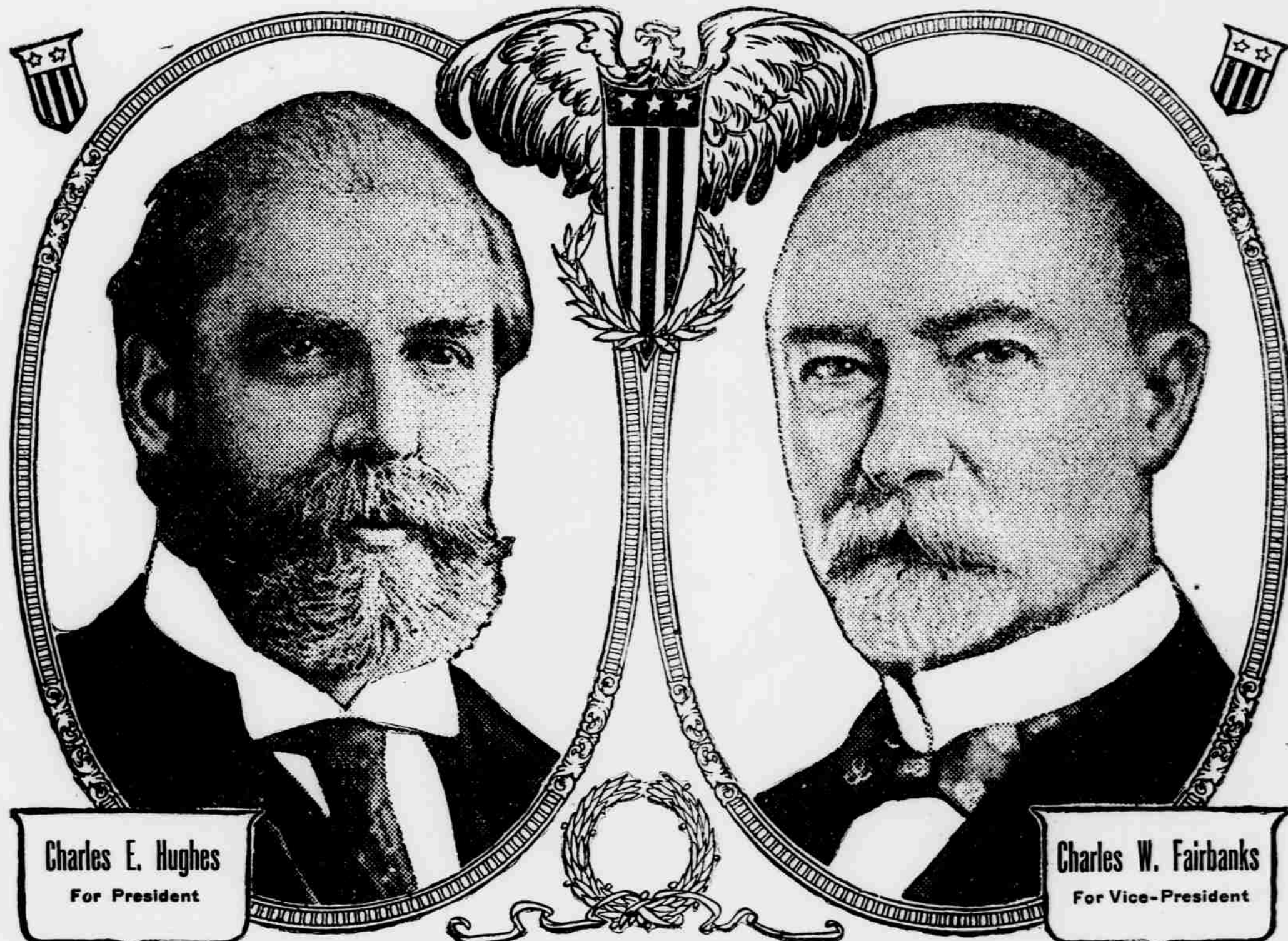

—Nelson in St. Paul Pioneer-Press

DNE 7ho LISTOPADU

Volte pro HUGHES a FAIRBANKS

a celý republikánský lístek

a tak bude zajištěn mír a prosperita